KULTURSTYRELSEN

FREDNINGSVÆRDIER

BOGØ MØLLE

VORDINGBORG KOMMUNE

Besigtigelsesdato:	22.02.2011
Besigtiget af:	Nanna Secher Larsen
Journalnummer:	2011-7.82.07/390-0001
Kommune:	Vordingborg Kommune
Adresse:	Bogø Hovedgade 36, 4793 Bogø By
Betegnelse:	Bogø Mølle
Fredningsår:	1964
Omfang:	*Vindmøllen (1852).*

BYGNINGSBESKRIVELSE

Bogø Mølle ligger frit på en høj bakketop lidt syd for Bogø by med åbent udsyn over Grønsund. Vindmøllen er ved soklen sammenbygget med en magasinbygning, der ikke er omfattet af fredningen. Møllen er opført som kornmølle og fungerer i dag som museumsmølle.

Bogø Mølle er en galleriholländer, hvis undermølle har en sokkel af store groft tilhugne kampesten og broloftet herover er af pudset murværk, der er malet hvidt og rødt. Overmøllen og den løgkuppelformede hat er af spånklædt træværk. Galleriet er af træ. Møllen har en nord-syd orienteret gennemkørsel gennem undermøllen. Møllen krøjes (drejes) med svans og vingerne er sejlførende.

I det indre er møllen inddelt i undermølle med broloft og overmølle med kværnloft, stjernehjulsloft, og hatloft. Af bevaret mølleinventar findes blandt andet kværne til kornforarbejdning, valse, sigte samt sækkehejs.

BYGNINGSHISTORIE

Ingen angivet

KILDER

Møllebygninger i Danmark, Redegørelse og status 1993, Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, København 1993.

MILJØMÆSSIG VÆRDI

Bogø Mølles miljømæssige værdier knytter sig møllens frie beliggenhed på en bakketop i Bogø by, der gør at møllen er et

pejlemærke i landskabet og ikke mindst markerer sig stærkt, idet man kører ind til den ældste del af Bogø by.

Udover at møllens frie beliggenhed gør, at den ses vidt omkring, giver dens beliggenhed gode og frie vindforhold for møllen. I møllens umiddelbare nærhed nedenfor bakken ligger den trelængede Bogø Møllegård, der med sin traditionelle konstruktion i bindingsværk og stråtag bidrager stærkt til det kulturhistoriske miljø som mølle og møllegård danner tilsammen.

KULTURHISTORISK VÆRDI

De kulturhistoriske værdier i Bogø Mølle knytter sig til møllen som et vidnesbyrd om et af de tidlige stadier i vindteknologiens historie. Yderligere er Bogø Mølle en landbrugshistorisk funktionsbygning, der gennem sin arkitektur og sit interiør, fortæller historien om det lokalt orienterede, og af vejret afhængige, før-industrielle danske landbrug.

Før i tiden har møllen haft stor betydning i lokalsamfundet, idet den blev et uformelt samlingssted, når bønderne kørte til mølle og da møllen sås vidt omkring i landskabet, brugte man også vingerne til at signalere vigtige begivenheder: dødsfald/sorg, glæde, arbejdspause og lignende.

Yderligere knytter der sig en væsentlig kulturhistorisk værdi til møllens beliggenhed nær Bogø Møllegård. Denne nære beliggenhed mellem gård og mølle vidner om møllens tidligere funktion og dens tilhørsforhold til gården. På arealet mellem mølle og møllegård ses endnu svage spor efter en del af gamle tilkørselsvej via møllegården og op til møllen.

Magasinbygningens sammenbygning med vindmøllen er en væsentlig del af de kulturhistoriske værdier. (Tine)

ARKITEKTONISK VÆRDI

De arkitektoniske værdier i Bogø Mølle knytter sig i det ydre til møllens anseelige størrelse. Yderligere knytter der sig arkitektonisk værdi til materialekombinationen af møllekrop og hat af ubehandlet spånklædt træværk sammen med undermøllen, der er opført af kampesten og pudset, malet murværk.

BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

I det ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til møllen med den løgformede hat, galleriet, svansen og de sejlførende vinger, *samt*

sammenhængen til magasinbygningen (Tine). Hertil kommer den generelle materialeholdning.

I det indre knytter de bærende fredningsværdier sig til alle detaljer, herunder inddelingen i lofter, samt til møllens inventar til kornforarbejdning. Hertil kommer den generelle materialeholdning.

Dertil knytter de bærende fredningsværdier sig i særlig grad til møllens stærke kultur- og miljømæssige værdier, der gør den til en umistelig del af Bogøs historie og miljø.

ANBEFALINGER

Ingen angivet